

Sygn. akt IV CSK 293/13

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej [...] w W.

przeciwko Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo - Kredytowej w S.
o uchylenie uchwały ewentualnie o ustalenie nieważności uchwały,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 listopada 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 20 września 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20 września 2012 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powódki Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej [...] w W. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 29 lipca 2011 r., którym oddalone zostało powództwo o uchylenie ewentualnie o ustalenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia pozwanej Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej w S.

W skardze kasacyjnej powódka w ramach podstawy pierwszej zarzuciła naruszenie art. 33 ust. 1 w zw. z art. 48 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2 ze zm., dalej „u.s.k.o.k.”) i w zw. z art. 42 § 2 i 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (jedn. tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 ze zm., dalej „prawo spółdzielcze”), a także naruszenie art. 36 ust. 1 w zw. z art. 34, art. 36 ust. 4 i art. 38 ust. 2 u.s.k.o.k. w zw. z art. 78 § 1 i 2 prawa spółdzielczego. W ramach podstawy drugiej skarżąc zarzuciła naruszenie art. 365 § 1 k.p.c. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, powódka powołała się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego „dotyczącego kwestii prawomocności materialnej orzeczeń w rozumieniu art. 365 § 1 k.p.c.”, a dokładniej orzeczeń oddalających powództwo o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego lub prawa. Powołała się ponadto na rozbieżności i wątpliwości w orzecznictwie sądów w zakresie wykładni art. 365 § 1 k.p.c. i 33 ust. 1 w zw. z art. 48 ust. 3 u.s.k.o.k. Według skarżącej, w sprawie występuje także problem „charakteru prawnego funduszu stabilizacyjnego tworzonego na podstawie art. 36 ust. 1 u.s.k.o.k.”, pojawia się bowiem pytanie: „czy jest to fundusz własny, czy też fundusz obcy - celowy”. Z zagadnieniem tym ma się wiązać potrzeba wykładni art. 36 ust. 1 i 4 w zw. z art. 34 u.s.k.o.k. w zw. z art. 78 § 1 i 2 prawa spółdzielczego, wywołującej rozbieżności w orzecznictwie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności

w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wtedy może zostać osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżąca wadliwie, zarówno w kwestii mocy wiążącej orzeczenia oddalającego żądanie, jak i charakteru prawnego funduszu stabilizacyjnego, powołała się łącznie na występowanie istotnego zagadnienia prawnego i potrzebę wykładni przepisów prawa w odniesieniu do tej samej kwestii prawnej, a ponadto żadnej z tych przesłanek nie wykazała.

Co do kwestii prawomocności materialnej orzeczeń, skarżąca, poza ogólnikowym jej powołaniem i przedstawieniem argumentacji właściwej dla uzasadnienia podstaw skargi, nie skonkretyzowała, jaki istotny i rzeczywisty problem prawny wymaga rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy, ani co budzi poważne wątpliwości bądź wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów. Problem zakresu związania sądów orzeczeniami wydanymi w innych sprawach, w tym wyroków oddalających żądania, była przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego i nie wymaga obecnie ponownej analizy i rozstrzygania (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC-ZD 2008, nr A, poz. 20, z dnia 21 czerwca 2007 r. IV CSK 63/07, niepubl. oraz z dnia 5 października 2012 r., IV CSK 67/12, niepubl., a także wyrok z dnia 29 września 2011 r., IV CSK 652/10, niepubl., w którym Sąd Najwyższy odniósł się do analogicznej kwestii procesowej i to w sprawie pomiędzy tymi samymi stronami procesu).

Powołując się na potrzebę wykładni art. 365 § 1 k.p.c. w kontekście wskazanej kwestii skarżąca nie przytoczyła orzeczeń sądów powszechnych lub Sądu Najwyższego, które świadczyłyby o tym, że wykładnia tego przepisu wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, ani nie powołała argumentów przekonujących,

że przepis ten budzi poważne wątpliwości, a zatem nie wykazała przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. potrzeby jego wykładni.

Jeśli chodzi o problem charakteru prawnego funduszu stabilizacyjnego, który miał stanowić drugie zagadnienie prawne i z którym skarżąca jednocześnie wiązała potrzebę wykładni niektórych powołanych w skardze przepisów prawa, to problem został ujęty tylko w formie pytania, a rzeczywiste rozbieżności, zwłaszcza w kontekście przedmiotu zaskarżonej uchwały, nie zostały wykazane.

Charakter prawny funduszu stabilizacyjnego był przedmiotem wypowiedzi zarówno sądów powszechnych, jak i Sądu Najwyższego. Analiza powołanych w skardze wyroków Sądu Najwyższego oraz jednego z sądów apelacyjnych nie prowadzi do stwierdzenia rozbieżności. Stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 kwietnia 2012 r. (IV CSK 443/11, niepubl.), że fundusz stabilizacyjny jest funduszem o charakterze własnym, nie zostało wprost zakwestionowane w żadnym z pozostałych powołanych w skardze orzeczeń Sądu Najwyższego. Jednostkowe odmienne stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 13 lipca 2011 r. (II AKz 385/11, Prok. i Praw.- wkł. 2012, nr 4, poz. 28) nie świadczy o występowaniu obecnie w orzecznictwie rozbieżności wymagających wykładni Sądu Najwyższego i stanowiących przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Także w związku z poczynionymi w sprawie ustaleniami faktycznymi dotyczącymi braku podstaw skutecznego kwestionowania całości rozliczenia przedstawionego w sprawozdaniu finansowym Krajowej Kasy, przy uwzględnieniu charakteru zaskarżonej uchwały, której przedmiotem było zatwierdzenie sprawozdania przez walne zgromadzenie, nie można stwierdzić potrzeby zajmowania przez Sąd Najwyższy stanowiska w tej kwestii.

Wobec niewykazania powołanych w skardze przesłanek mających uzasadniać przyjęcie jej do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.